

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«БОРДЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«07» октябрь 2022 ел

№ 21/4

«Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» карар проекты хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2021 елның 11 июнендәге 170-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге уставының 20, 95-97 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. «Жирлек Советының 2019 елның 24 ноябрэндәге 50/1 номерлы карары белән расланган «Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карары проекты 1 кушымта нигезендә беренче укылышта кабул итәргә һәм аны халык тыңлауларына чыгарырга.

2. Расларга:

- «Жирлек Советының 2019 елның 24 ноябрэндәге 50/1 номерлы карары белән расланган «Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карары проекты буенча гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибен 2 кушымта нигезендә;

- «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карары проекты буенча халык тыңлауларын үткөрү тәртибен 3 кушымта нигезендә.

3. «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» карар проекты буенча халык тыңлауларын 2022 елның 31 октябрэндә 14.00 сәгатьтә

түбәндәге адрес буенча үткәргә дип билгеләргә: ТР, Тукай районы, Борды авылы, Мәктәп ур., 3 йорт.

4. Түбәндәге составта халык тыңлауларын үткәру буенча комиссия төзәргә:

- 1) Абдульманова Р.Н. – комиссия рәисе;
- 2) Лаврентьев Р.М. – комиссия әгъзасы;
- 3) Саитгалиева Н.Р. – комиссия әгъзасы.

5. Халык тыңлауларын үткәру буенча комиссиягә халык тыңлауларын үткәрүне, әлеге карар проекты буенча гражданнар тәкъдимнәрен кабул итүне һәм исәпкә алуны тәмин итәргә.

6. Законлылык, хокук тәртибе, милли мәсьәләләр һәм халык куркынычсызлыгы буенча даими комиссиягә халык тыңлауларында әйтелгән һәм фикер алышу барышында кергән тәкъдимнәренә исәпкә алып, карар проектын эшләп бетерәргә һәм жирлек Советы каравына кертергә.

7. Әлеге карарны жирлекнең мәгълүмат стендларында, шулай ук Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

8. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Муниципаль берәмлек Башлыгы,
Совет Рәисе

Р.Н.Абдульманова

«Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр керту турында» Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге Советы карары проекты

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмэт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2021 елның 11 июнендәге 170-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге уставының 20, 95-97 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. 2019 елның 00 ноябрдәге 00 номерлы Совет карары белән расланган «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмэләрне кертергә:

1.1. 5 статьяның 1 өлеше 9 пунктын яна редакциядә баян итәргә:

«9) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдэләрен раслау, төзекләндерү өлкәсендә предметы жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдэләрен үтәү булган муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен үтәү, жирлек территориясен күрсәтелгән жирлек кагыйдэләре нигезендә төзекләндерүне оештыру;»;

1.2. 5 статьяның 1 өлешенә түбәндәге редакциядәге 20 пунктны өстәргә:

«20) жирлек территориясендә элек исәпкә алынган күчемсез милек объектларының хокук ияләрен ачыклау буенча карарлар кабул итү һәм чаралар уздыру, Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрына керту өчен элге объектларның хокук ияләре турында белешмэләр жибәрү.»;

1.3. 41 статьяның 1 өлеше 7 пунктын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«7) Россия Федерациясе гражданлығы яисә чит ил гражданына жирле үзидарә органнарына сайлану мөмкинлеге биргән Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлығы юкка чыгу, чит дәүләт гражданлығы (подданствосы) яисә яшәүгә рөхсәт яки Россия Федерациясе гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган яисә Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайлану хокукына ия чит ил гражданының башка документы булу, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса;»;

1.4. 47 статьяның 1 өлеше 9 пункты түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) Россия Федерациясе гражданлығы яисә чит ил гражданына жирле үзидарә органнарына сайлану мөмкинлеге биргән Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлығы юкка чыгу, чит дәүләт гражданлығы (подданствосы) яисә яшәүгә рөхсәт яки яисә Россия Федерациясе гражданының чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган яисә Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайлану хокукына ия чит ил гражданының башка документы булу, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса;»;

1.5. 50 статьяның 1 өлеше 6 пункты өченче абзацын яңа редакциядә бәян итәргә:

«- жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, төзекләндерү өлкәсендә предметы жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәү булган муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен үтәү, жирлек территориясен күрсәтелгән жирлек кагыйдәләре нигезендә төзекләндерүне оештыру;»;

1.6. 50 статьяның 1 өлеше 5 пунктына түбәндәге редакциядәге жиденче абзацын өстәргә:

«- жирлек территориясендә элек исәпкә алынган күчемсез милек объектларының хокук ияләрен ачыклау буенча карарлар кабул итә һәм чаралар уздыра, Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрына керту өчен әлеге объектларның хокук ияләре турында белешмәләр жиберә;»;

1.7. 50 статьяның 3 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирлек Башкарма комитеты муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендә жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләренә керә:

1) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда муниципаль контроль өлкәсендә бердәм дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруда катнашу;

2) жирлек территориясендә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, башка федераль законнар нигезендә башка вәкаләтләр.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләре жирлек Башкарма комитеты органнарына мондый органнарның статусын билгеләүче хокукый актлар нигезендә бирелергә мөмкин.»;

1.8. 58 статьяның 3 өлеше 9 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9) Россия Федерациясе гражданлыгы яисә чит ил гражданына муниципаль хезмәттә булырга хокук биргән Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгы юкка чыгу турында эшкә алучы вәкиленә (эш бирүчегә) язма рәвештә, муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы яисә чит ил гражданына муниципаль хезмәттә булырга хокук биргән Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгы юкка чыккан көннән биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итәргә;»;

1.9. 58 статьяның 3 өлешенә түбәндәге редакциядәге 9.1 пунктчасын өстәргә:

«9.1) чит дәүләт гражданлыгы (подданствосы) яисә яшәүгә рөхсәт яки гражданның чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган башка документ алу турында язма рәвештә, муниципаль хезмәткәргә бу хакта билгеле булган көнне, әмма чит дәүләт гражданлыгы (подданствосы) яисә яшәүгә рөхсәт яки гражданның чит дәүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслый торган башка документ алган көннән биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итәргә;»;

1.10. 88 статьяның 3 өлеше үз көчен югалткан;

1.11. 88 статьяның 7 өлешенә түбәндәге эчтәлектәге өченче абзацны өстәргә:

«- «Россия Федерациясенең милли үсеш максатларын һәм аларга ирешү буенча гавами хакимият органнары эшчәнлеген билгеләүче документлар;»;

Уставның 88 статья 7 өлешенә өченче-жиденче абзацларын дүртенче-сигезенче абзацлар дип санарга.

**«Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге
уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кергү турында» Татарстан Республикасы
Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге
Советы карары проекты буенча гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу һәм
гражданнарның аның буенча фикер алышуда катнашу тәртібе**

1. «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Борды авыл
жирлеген» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кергү
турында» карар проекты буенча тәкъдимнәр Тукай муниципаль районы Борды авыл
жирлеген Советына язма рәвештә төзәтмәләр таблицасы формасында түбәндәге
үрнәк нигезендә кертелә:

№	Пункт, пунктча	Карар проектының тексты	Төзәтелгән текст	Төзәтүне исәпкә алып, карар проекты тексты	Төзәтмәләр авторы (фамилиясе, исеме, атасының исеме, адресы, телефоны, эш (уку) урыны)

түбәндәге адрес буенча жибәрелә: ТР, Тукай районы, Борды авылы, Мәктәп
ур., 3 йорт;

почта аша:, ТР, Тукай районы, Борды авылы, Мәктәп ур., 3 йорт
яисә факс буенча 8(8552)79-52-54.

Тәкъдимнәр карар проекты жирлекнең мәгълүмат стендаларынада
урнаштырылган көннән 2022 елның 28 октябренә кадәр эш көннәрендә 8:00
сәгатьтән 16:00 сәгатькә кадәр кабул ителә.

2. Халык тыңлауларында чыгыш ясау хокукы белән катнашу өчен гаризалар
түбәндәге адрес буенча бирелә: ТР, Тукай районы, Борды авылы, Мәктәп ур., 3 йорт;
почта аша: ТР, Тукай районы, Борды авылы, Үзәк ур., 46 йорт
яисә факс буенча 8(8552)3-9-52-54.

Гаризалар, халык тыңлауларын үткәрү датасына кадәр 7 көннән дә соңга
калмыйча, эш көннәрендә 8.00 сәгатьтән 16.00 сәгатькә кадәр кабул ителә.

**«Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге
уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» Татарстан Республикасы
Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге
Советы карары буенча халык тыңлауларын үткәрү тәртибе**

1. «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Борды авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында» Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге Советы карары буенча халык тыңлаулары (алга таба – халык тыңлаулары) Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге уставының 20 статьясы нигезендә үткөрелә.
2. Халык тыңлауларында үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокукы белән катнашучылар булып, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге Советына халык тыңлауларын үткәрү датасына кадәр жиде көннән дә соңга калмыйча язма гаризалар тапшырган район халкы тора.
3. Халык тыңлауларында чыгыш ясау хокукыннан башка барлык кызыксынган жирлек халкы катнаша ала.
4. Катнашучылар халык тыңлаулары башланьрга 30 минут кала теркәлә башлый.
5. Халык тыңлауларында жирлек башлыгы рәислек итә.
6. Халык тыңлаулары рәислек итүченең катнашучыларга фикер алышына торган мәсьәләнең асылы, тыңлаулар үткәрү тәртибе турында хәбәр итүче кереш сүзе белән ачыла.
7. Беркетмәне рәсмиләштерү, кергән тәкъдимнәрне, искәрмәләрне исәпкә алу өчен, рәислек итүче тәкъдиме буенча секретариат житәкчесе һәм ике әгъзасы составында халык тыңлаулары секретариаты сайлана.
8. Төп доклад белән эшче төркем әгъзасы чыгыш ясый.
9. Чыгыш ясау хокукы белән халык тыңлауларында катнашучылар, гариза бирү вакытына карап, чират тәртибендә үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чакырыла.
10. Халык тыңлауларында катнашучыларның чыгышлары 5 минуттан артмаска тиеш.
11. Халык тыңлауларында катнашучылар, чыгыш тәмамланганның соң, рәислек итүче рәхсәте белән чыгыш ясаучыларга сораулар бирергә хокуклы.
12. Халык тыңлауларында катнашучылар халык тыңлаулары барышына кысылырга, аны өзәргә һәм үткәргүгә комачауларга хокуклы түгел.
13. Халык тыңлауларын үткәргәндә тәртип саклау халык тыңлауларында катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.
14. Катнашучылар тарафыннан халык тыңлауларын үткәрү тәртибе бозылган очракта, рәислек итүче аларны утырыш залыннан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

15. Чыгышлар тәмамланганнан соң, рәислек итүче халык тыңлаулары барышында әйтелгән тәкъдимнәрне, искәرمәләрне ачыклау өчен, халык тыңлаулары секретариаты житәкчесенә сүз бирергә мөмкин.

16. Тыңлауларда катнашучыларның барлык искәرمәләре һәм тәкъдимнәре халык тыңлаулары беркетмәсенә кертелә. Беркетмә билгеләнгән тәртиптә авыл жирлегә Советы материалларында саклана.

17. Халык тыңлаулары нәтижеләре буенча бәяләмә эшче төркем тарафыннан әзерләнә.

18. Халык тыңлаулары нәтижеләре буенча бәяләмә халыкка игълан ителергә тиеш.

19. Халык тыңлауларын үткәрүне оештыру һәм матди-техник тәэмин итү авыл жирлегә Советы тарафыннан гамәлгә ашырыла.